

A cikk megjelenését a Megújuló Energiák Nemzeti Laboratórium támogatta a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal RRF-2.3.1-21-2022-0009 azonosító számú projektjének keretében. A Megújuló Energiák Nemzeti Laboratóriumot létrehozó intézmények: Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Debreceni Egyetem, Energiatudományi Kutatóközpont, Miskolci Egyetem, Neumann János Egyetem, Pannon Egyetem, Pécsi Tudományegyetem, Széchenyi István Egyetem, Szegedi Tudományegyetem, Természettudományi Kutatóközpont.

Lente Gábor

Akkumulátorfejlesztés és -gyártás: az élet, a világmindenség, meg minden

2023. október 11-én délután öt órai kezdettel *Akkumulátorok: tények, lehetőségek, félelmek, tévhitek* címmel a Tudományos Újságírók Klubja (TÚK) és a Magyar Újságírók Országos Szövetsége (MÚOSZ) tartott közös rendezvényt, amelynek az utóbbi szervezet székháza adott otthont. Szakértő vendégként Fábian István professzort (Debreceni Egyetem) és Kun Róbert tudományos főmunkatársat (HUN-REN Magyar Kutatási Hálózat, Természettudományi Kutatóközpont) hívták meg, a vita moderátora Lente Gábor professzor (Pécsi Tudományegyetem, TÚK alelnök) volt. Kun Róbert és Lente Gábor a Megújuló Energiák Nemzeti Laboratóriumában csoportvezetői feladatokat is ellátnak.

A téma a ma hazánkban tervezett, nagy léptékű beruházások miatt igen sokakat érdekel. Ezt tükrözte az a tény is, hogy a Magyar Tudományos Akadémia (MTA) Fenntartható Fejlődés Elnöki Bizottsága a vitát megelőző napon, október 10-én adott ki jelentős sajtóvisszhangot kiváltó állásfoglalást a Magyarországon jelenleg működő, telepítés alatt álló és jövőben telepítendő akkumulátorgyárakról (<https://mta.hu/fenntarthato-fejlodes/az-mta-fenntarthato-fejlodes-elnoki-bizottsaganak-ffeb-allasfoglalasa-a-magyarorszagon-jelenleg-mukodo-telepites-alatt-allo-es-jovoben-telepitendo-akkumulatorgyarak-ugyeben-113218>). A MÚOSZ már évek óta rendez szerda esti sajtóvitákat. Az október 11-i nap viszont előre nem látható okokból szerencsétlen időzítésnek bizonyult, mert aznap délután volt Karikó Katalin első, a Nobel-díj bejelentését követő hivatalos magyarországi programja is, amelyet érhető okokból rendkívüli érdeklődés kísért.

Az akkumulátorokról szóló rendezvény résztvevőit Kocsi Ilona, a MÚOSZ és a Kocsis-M. Brigitta, a TÚK elnöke köszöntötte. Ezután a két vendég és a moderátor egy szűk órán keresztül hármasan beszélgettek. Az első kérdésből kiderült, hogy egyikőjüknek sincs elektromos autója, mi több – különböző okokból – senki nem is tervezi, hogy a közeljövőben ilyet vásárol majd.

Viszonylag hosszan volt szó az elektromos közlekedés alternatíváját jelentő, hidrogénüzemű járművekről. Ezeket hazánkban még csak kevéssé ismerik, mert nincsen egyetlen nyilvános hidrogéntöltő állomás sem, de más országokban már kereskedelmi forgalomban is kaphatók.

Az elektromos közlekedés várható szerepén túl hosszasan volt

szó a jelenlegi akkumulátorfejlesztési irányokról; ennek a résznek talán a legfontosabb üzenete az volt, hogy a lítiumionos technológia ma már közel van a platóhoz, vagyis nem várható látványos javulás az egységnyi tömegben eltárolt energiában. Nem volt egyetértés abban a kérdésben, hogy a háztartási áramellátás várhatóan terjedő szigetyszerű változatában juthat-e szerep az áramot kémiai reakciók nélkül tároló szuperkondenzátoroknak.

Végezetül szó esett arról a fontos kérdéskörrel is, hogy a ma Magyarországon tervezett akkumulátoripari beruházásokról hogyan lehet tényeket megtudni. A két vendég egyetértett abban, hogy ez igen nagy elszántságot igénylő feladat, mert a műszaki részleteket tartalmazó dokumentumokból kevés számú nyilvánosnak. A már említett MTA-állásfoglalás egyik legfontosabb tanácsa is erről szól: a tervek széles körű nyilvánosságra hozását szorgalmazza, illetve felhívja a kormányt arra, hogy érvekkel támassza alá azt az állítását, hogy ezek a beruházások valóban a magyar nemzeti érdekeket szolgálják majd.

A moderátor utolsó kérdésében már a hallgatósághoz is szólt a két vendég mellett: meg lehet-e győzni a sajtót arról, hogy az ellenőrizhető tudományos és technológiai tényekről is legalább olyan súllyal számoljon be, mint egyes emberek vagy szervezetek véleményéről? A résztvevők közül sokan kifejtették véleményüket ebben a kérdésben, illetve a korábbi témákról is számos kérdést tettek fel a szakértőknek.

A beszélgetés első részéről készült videofelvétel megtekinthető a MÚOSZ YouTube-csatornáján (<https://www.youtube.com/watch?v=VW1OnRVLXmo>).